

نظریه، شهر، فضا، مدیریت شهری

مؤلف

دکتر مجتبی رافعیان

دانشیار گروه شهرسازی - دانشکده هنر و معماری - دانشگاه تربیت مدرس

سید علی مسین پور

پژوهشگر دکتری برنامه‌ریزی شهری - دانشکاه فردوسی مشهد

کارشناسی ارشد شهرسازی - دانشکده هنر و معماری - دانشگاه تربیت مدرس تهران

انتشارات طمان

ناشر تخصصی معماری و شهرسازی

- سرسياسه : رفيعان، مختبي، ۱۳۴۴ -
- عنوان و نام بنديداور : بطربه، شهر، فسا، مديريت شهري/مؤلف مختبي رفيعان، سيدعلي حسين پور.
- مسحصات پسر : بهران: طحان: هله، ۱۳۹۰.
- مسحصات طاھري : ۲۲۲ص:، مصور، جدول، نمودار، ۱۵×۱۵سم.
- سايزه : 978-964-2932-40-5
- وصيفت فهرست نويسي : فيا
- يادداسيپ : کتابنامه.
- موضوع : سهرديک
- موضوع : خدمات شهريک -- مديريت
- سياسه افروده : حسين پور سيدعلي، ۱۳۶۳ -
- رده بدي ککړه : ۱۳۹۰/۷۸۱۵/۷۸۱۵
- رده بدي ديوي : ۸۵/۳۲۰
- شماره کتابسياسي ملي : ۱۰۸۲۰۵۲

د مديريت شهريک

مؤلف: مختبي رفيعان - سيد علي حسين پور

ناشر: طحان

مدير: نويند، ابوالفضل چلاغر

چاپ: طحان، تهران

صحافي: آرماسا

ليتوگرافي: آرماسا

نوبت چاپ: اول ۱۳۹۱

شمارگان: ۱۵۰۰ نسخه

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۲۹۳۲-۴۰-۵

قيمت: ۸۹۰۰ تومان

د مديريت شهريک د چاپ د طحان د ۶۶۶۰۴۱۹۱ - ۶۶۶۰۴۲۰۸ - ۶۶۶۰۴۲۱۰
 د مديريت شهريک د چاپ د طحان د ۶۶۶۰۴۲۱۰ - ۶۶۶۰۴۲۱۱ - ۶۶۶۰۴۲۱۲

دکتر مجتبی رفیعیان

دانشیار گروه شهرسازی دانشکده هنر و معماری، دانشگاه تربیت مدرس است. وی دارای دکترای تخصصی در برنامه‌ریزی سیستم‌های شهری است و بالغ بر ۲۰ سال سابقه آموزش و پژوهش و انجام پروژه‌های حرفه‌ای در زمینه‌های مختلف برنامه‌ریزی شهری دارد.

از آثار ایشان می‌توان به:

((الگوهای تحلیلی تغییر کاربری زمین رویکرد نظری و مدل‌سازی))، ((روش‌های تحلیلی در برنامه‌ریزی شهری و منطقه‌ای))، ((شهروندی و الگوهای برنامه‌ریزی مشارکتی))، ((مدیریت نوسازی شهری: رویکردها، روندها و سیاست‌های اجرایی))، ((نوسازی لندن: پایداری، حکمرانی و برنامه‌ریزی))، ((روش‌ها و رویکردهای سنجش کیفیت محیط‌های مسکونی شهری))، اشاره نمود.

همچنین ایشان داور علمی مجلات پژوهشی هنرهای زیبا، مدرس علوم انسانی، برنامه‌ریزی و آمایش فضا، مجله بین‌المللی علوم مهندسی دانشگاه علم و صنعت، مدیریت شهری، باغ نظر و... می‌باشند.

سیدعلی حسین پور

فارغ‌التحصیل دانشگاه تبریز در رشته مهندسی فضای سبز، فارغ‌التحصیل در رشته کارشناسی ارشد شهرسازی دانشکده هنر و معماری دانشگاه تربیت مدرس تهران و دانشجوی دکتری برنامه‌ریزی شهری در دانشگاه فردوسی مشهد می‌باشد و در عین حال در دیگر مراکز آموزش عالی، مشغول تدریس دروس معماری و شهرسازی می‌باشد.

از جمله افتخارات پژوهشی وی می‌توان به:

انتشار و پذیرش بیش از ۸ مقاله علمی و پژوهشی داخلی و خارجی در زمینه معماری و شهرسازی و همچنین مشارکت در چندین طرح تحقیقاتی و پژوهشی را در کارنامه پژوهشی و تحقیقاتی دارد و در بیش از ۳۰ همایش و کنفرانس داخلی و بین‌المللی شرکت داشته است و در حال حاضر در شهرداری مشهد مشغول به فعالیت می‌باشد. ایشان تا به حال همچنین بیش از ۸ عنوان کتاب را به رشته تحریر درآورده‌اند که از آن جمله می‌توان به: ((سیاست‌های مدیریت شهری در کشورهای مختلف، رویکرد راهبردی - فراتحلیلی یک پارچگی شهری))، ((پیشگیری از جرم از طریق طراحی مسکن))، ((حکمروانی خوب شهری از منظر نظریات شهرسازی))، ((نظریه، شهر، فضای مدیریت شهری))، ((مباحثی در شهرسازی خلاق محور ۱- برنامه ریزی راهبردی))، ((شهرهای قابل سکونت - منافع برنامه ریزی محیط زیست شهری))، ((طراحی مهد کودک با نگاهی بر تقدس در معماری ایرانی - اسلامی))، ((درآمدی بر برنامه ریزی راهبردی در مدیریت محلی ایران)) اشاره کرد. وی همچنین تالیف کتاب‌هایی با عناوین: ((بازنگری راهبردی مدیریت محلی ایران ۲ "حوزه اقتصاد پایدار شهری"))، ((بازنگری راهبردی مدیریت محلی ایران ۳ "حوزه تعاملات سیاسی"))، ((بازنگری راهبردی مدیریت محلی ایران ۴ "حوزه فرهنگی و اجتماعی"))، ((بازنگری راهبردی نظام مدیریت محلی ایران ۵ "حوزه توسعه دانش محور"))، ((بازنگری راهبردی نظام مدیریت محلی ایران ۵ "حوزه محیط زیست شهری"))، ((مباحثی در شهرسازی خلاق محور - جامعه شناسی شهری))، ((مباحثی در شهرسازی خلاق محور - اقتصاد پایدار شهری)) و غیره... را در دست اقدام دارد و ترجمه کتب: ((محیط زیست و توسعه اقتصاد محلی))، ((تصمیم‌گیری مدیریتی با رویکرد نظریه بازی)) و ((بازاریابی مبتنی بر ارزش)) را به انجام رسانیده است که در حال تدوین برای انتشار است.

کتاب نظریه، شهر، فضا، مدیریت شهری در چارچوب تحلیل و نظریات شهرسازی، بررسی جامع و روشنی از رویکردهای کلیدی به مقوله شهرها، مدیریت شهری و فضاهای شهری ارائه می‌کند. این کتاب رابطه فضاهای شهری و مدیریت شهری را در بستری از مباحث دشوار شهری؛ اجتماع و گمنامی؛ مدیریت یک‌پارچه شهری؛ مدیریت خوب شهری؛ جدایی فضایی؛ سیاست و فضا عمومی؛ اعیان‌سازی و نوسازی شهری؛ جنس و ویژگی جنسی؛ ذهنیت و فضا؛ تجربه و عمل روزمره در شهر مورد بررسی و تحقیق قرار می‌دهد.

این متن با رویکرد بین‌الملل و چند رشته‌ای منطبق است، و طیفی از نظریات مربوط به فضاهای شهری و مدیریت شهری را طرح می‌کند. این کتاب نظریات برجسته شهرسازی فضاهای شهری و مدیریت شهری را با تحلیلی از نظریات و موضوعات شهری به هم می‌آمیزد. بحث کتاب نظر به آن دارد که به جای دیدن ساده شهر به عنوان محل تجمع و زندگی، باید دید که مناسبات شهرسازی و فضایی چگونه انواع متفاوتی از شهرها را شکل می‌دهد: به عنوان مکان ارتباط متقابل اجتماعی و مکان انزوا؛ به عنوان عرصه تفاوت و جدایی؛ به عنوان فضای سیاست و قدرت؛ به عنوان منظر تمایز اقتصادی و فرهنگی؛ به عنوان قلمرو و تجربه روزمره و آزادی. ایجاد ارتباط مباحث در مطالعات شهری در چارچوب تحلیل و نظریات شهرسازی با برخوردی وسیع‌تر، این متن را برای دانشجویان دوره‌های کارشناسی و کارشناسی ارشد معماری، شهرسازی، مدیریت شهری، جغرافیا و برنامه‌ریزی شهری و مطالعات شهری و فرهنگی جذاب خواهد کرد.

در پایان مستدعی است که با ارائه نظرات و انتقادات سازنده خود، امکان بهبود و کاهش نقصان‌های موجود را فراهم گردانید.

دکتر مجتبی رفیعیان

سید علی حسین پور

Hoseinpour2020@Gmail.com

علاقه‌مندم سپاس خود را به دوستانم مسعود نجفی، اویس ریاضی، سیدمرتضی هاشمی، علیرضا شیرینژاد، علی فرنوش، علیرضا توکلی و ماهان شم‌شیربند ابراز کنم. و اما ابوالفضل پلاغلو در انتشارات تفصیلهای شهرسازی و معماری طمان که همواره بسیار فعالانه و دلسوزانه یاری بخش بنده بوده است. من به ویژه از دانشجویان پیشینم متشکرم، که با اشتیاق و تصوراتشان، بیش از هر چیز دیگری به جمع‌آوری اندیشه‌های شهرسازی کمک کردند.

«این کتاب تقدیم می‌شود به برادرانم ابوالفضل، عباس و مسین»

سید علی مسین

فهرست

(۱) فصل اول: نظریه و نظریه‌سازی — ۱۳

(درآمد فصل، مدل، پارادایم، فرضیه، نظریه، تحقیقات بدون مبانی نظری، فواید نظریه، خلاصه کردن شناخت، کاربردهای عملی، راهنمای تحقیق، ده مرحله در ساخت یک نظریه، ارزیابی نظریه‌ها، آزمون‌پذیری، ابطال‌پذیری، ایجاز، قدرت تبیین‌کنندگی، قدرت پیش‌بینی، گستره، ماهیت تراکم علم، درجه توسعه رسمی (صوری)، ارزش اکتشافی، زیست‌شناسی، ارزیابی نمونه‌ای یک نظریه، نظریه‌سازی و استنباط قوی (پلات)، محدودیت‌های نظریه‌سازی، نظریه سیستمی و شهر، بازخور، تاریخچه نظریه سیستمی، الف) تحولات دانشگاه MIT، کل‌گرایی اولیه، جزء‌گرایی، طبقه‌بندی سیستمی: الف- طبقه‌بندی رفتاری، ب- طبقه‌بندی بولدینگ، ج- طبقه‌بندی بر اساس هدفمندی سیستم و اجرا)

(۲) فصل دوم: در باب فضاهای عمومی شهری — ۵۷

(درآمد فصل، فضا و مفهوم فضا، موضع مطلق یا جوهری فضا، موضع نسبی یا ربطی فضا، موضع معرفت‌شناختی از فضا، هارمانس و مکتب فرانکفورت، مفهوم فضا و احراز مفهومی، فضای فیزیکی و اجتماعی، فضای ذهنی و عینی، نظریه‌های تلفیقی، فضاهای شهری، انواع فضاهای شهری، فضاهای باز شهری، تحول در فضاهای شهری، فعالیت‌ها در فضاهای شهری)

(۳) فصل سوم: در باب مدیریت شهری — ۸۹

(درآمد فصل، تعاریف مبانی و اهداف مدیریت شهری، وظایف مدیریت شهری، مدیریت شهری: تخصیص یا عقل سلیم، ارکان مدیریت شهری، الگوهای مدیریت

کلانشهری، مدیریت تک سطحی مجزا، مدیریت تک سطحی ادغام شده، مدیریت شهری در مصر، همکاری‌های داوطلبانه و اختیاری، مدیریت دو سطحی، مدیریت شهری در ترکیه، ایجاد سازمان‌های فرامحلی جایگزین، اداره شهر از طریق کمیسیون‌ها، مدیریت شهری در آمریکا، سیستم اداره شهر توسط مدیر شهری، ارایه راهکارهای اجرایی در ایران، شناخت چالش‌های مدیریتی در ایران، ضرورت بازنگری نظام اداره منطقه کلانشهرها، زمینه‌های جهانی، ملاحظات مدیریتی در حوزه کلانشهری در ایران)

۴) فصل چهارم: نظریات شهرسازی در باب فضاهای شهری — ۱۰۹

(درآمد فصل: نظریات شهرسازی و مقوله فضایی، دسترسی و به هم پیوستگی: سؤالات در مورد بررسی دسترسی و ارتباط؛ آسایش و منظر؛ سؤالات بررسی کننده راحتی و منظر؛ استفاده‌ها و فعالیت‌ها؛ اصولی جهت به خاطر سپردن در ارزیابی استفاده‌ها و فعالیت‌های یک فضا، سؤالاتی برای بررسی استفاده و فعالیت‌ها؛ معاشرت‌پذیری: سؤالاتی برای بررسی اجتماع‌پذیری؛ جین جیکوبز و فضاهای شهری، کوین لینچ و فضاهای شهری، جان بنتلی و فضاهای شهری، لوئیس مامفورد و فضاهای شهری، امس راپاپورت و فضاهای شهری، پانتر و کرمونا و فضاهای شهری، دفتر معاونت نخست وزیر انگلیس (OPDM) و فضاهای شهری، ادموند بیکن و فضاهای شهری، نیروی ویژه مسائل شهری، کامیلوسیتته و فضاهای شهری، پاول زوکر و فضاهای شهری، مانوئل کستلز و فضاهای شهری، راب کریر و فضاهای شهری، مارکوس و فضاهای شهری، لئون کریر و فضاهای شهری؛ مدل‌هایی در پایداری فضاهای شهری: الف) مدل نیازهای انسانی (مدل جان لنگ)، ب) مدل اپلیارد؛ حالت‌های ادراک انسانی، پ) مدل مؤلفه‌های مکان موسوم به مدل پانتر)

۵) فصل پنجم: نظریات شهرسازی در باب مدیریت شهری — ۱۶۹

(سیر تحول مکاتب نظری مدیریت کلانشهری از اوایل قرن بیستم، دیدگاه‌های اوایل قرن بیستم در مدیریت کلانشهری، دیدگاه بعد از جنگ جهانی دوم در مدیریت کلانشهری، دیدگاه اصلاح طلبی، دیدگاه‌های اخیر در مدیریت کلانشهری یا نومنطقه-گرایی، بررسی دیدگاه‌ها و نظریات منعطف به مدیریت شهری، ماکس وبر و نظریه دیوان سالاری، برایان مک لالین و نظریه حاکمیت و مدیریت شهری، نظریه رکس و مور، نظریه پال، نظریه ریچارد تاردانیکو، دیدگاه مشارکتی و مردم سالاری در مدیریت شهری، نظریه صلاح‌الدین یلدریم، نظریه مشارکت مردمی و نخبگان لیون فولکت، نظریه مشارکتی جان ترنر، نظریه مشارکتی جیمز میجلی، نظریه مشارکتی شری ارنشتاین، نظریه مشارکتی اسکات دیوید سون، نظریه مشارکتی دیوید دریسکل، نظریه میاتجی‌گری، نظریه مربوط به حکومت حکمروایی، گونه‌شناسی حکومت محلی، انواع منطقه‌گرایی از دیدگاه همیلتون، انواع منطقه‌گرایی از دیدگاه سیرت، انواع منطقه‌گرایی از دیدگاه والکر، انواع منطقه‌گرایی از دیدگاه هی وود، انواع منطقه‌گرایی از دیدگاه میلر، رویکردها و استراتژی‌های عمده در حکمروایی کلانشهری، رویکرد یک‌پارچه‌سازی، رویکرد چندلایه، رویکرد انجام وظایف هم پیوند، رویکرد شبکه‌های پیچیده، رویکرد انتخاب عمومی، برنامه‌ریزان برجسته عصر جدید، نظریه سرپاتریک گدس، نظریه سر ابنزر هووارد، نظریه کلرانس اشتاین، نظریه سرپاتریک ایبرکرامبی، نظریه لوکوربوزیه، نظریات جدید اقتصادی-اجتماعی در مطالعات شهری، نظریات نوماارکسی توسعه شهری، دیوید هاروی و توسعه شهری به مثابه توسعه سرمایه‌داری، دیدگاه نوماارکسی و نقش برنامه‌ریزی شهری، مانوئل کاستلز و شهر مصرف جمعی).